

Vergaderjaar 2024–2025

29 984

Spoor: vervoer- en beheerplan

Nr. 1261

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 augustus 2025

Met deze brief informeer ik u over de conceptwijziging van de hoofdrailnet-concessie (hierna: de HRN-concessie) naar aanleiding van de tussenuitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) van 30 juni jl. De tussenuitspraak is gedaan in het kader van het beroep van MaaS-dienstverleners (ook wel bedrijvenkaartaanbieders) ingesteld tegen het besluit van 21 december 2023, waarbij de HRN-concessie voor de periode 2025–2033 is verleend aan NS.

De MaaS-dienstverleners hebben in de procedure aangegeven dat de HRN-concessie onvoldoende voorwaarden bevat om te voorkomen dat NS misbruik maakt van haar machtspositie. Het CBb geeft deze partijen daarin gelijk en concludeert dat afspraken in de HRN-concessie (specifiek artikel 44 van de HRN-concessie), zoals geformuleerd, materieel onvoldoende zijn om het risico op misbruik van de economische machtspositie door NS te voorkomen. Het CBb heeft lenW de opdracht gegeven deze gebreken te herstellen door de HRN-concessie voor 1 september a.s. te wijzigen.

De landsadvocaat heeft namens het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat aan het CBb aangegeven dat de deadline van het CBb vanwege de benodigde afstemming, beoordeling en consultatie niet kan worden behaald. In reactie daarop heeft het CBb het ministerie de opdracht gegeven zich te houden aan een tijd- en stappenschema dat is voorgesteld door (vertegenwoordiging van de) MaaS-dienstverleners (VIM). In lijn met dat schema wordt de conceptwijziging van de HRN-concessie uiterlijk 1 september a.s. aan de MaaS-dienstverleners voorgelegd. Ook wordt het referentieaanbod aan de MaaS-dienstverleners voorgelegd. Tevens wordt de conceptwijziging van de HRN-concessie ter consultatie aan het LOCOV voorgelegd, dit in lijn met de procedure als

omschreven in de Wet Personenvervoer 2000.¹ Na ontvangst van de reacties wordt de conceptwijziging van de HRN-concessie en het referentieaanbod zo nodig aangepast. De concessiewijziging wordt vervolgens vastgesteld. Het conceptbesluit over het referentieaanbod van NS aan kaartaanbieders wordt na voorlegging aan de MaaS-dienstverleners vastgesteld.

De conceptwijziging van de HRN-concessie herstelt de door de CBb geconstateerde gebreken. Zo wordt vereist dat het referentieaanbod van NS transparant, non-discriminatoire en concurrerend is waardoor een gelijk speelveld wordt gecreëerd. Hoewel deze vereisten al besloten lagen in de MaaS-waardige bestekseisen waar de HRN-concessie naar verwijst, worden deze vereisten nu ook expliciet opgenomen in de HRN-concessie zelf. Ook is opgenomen hoe het referentieaanbod moet worden berekend en hoe de concessieverlener dit referentieaanbod beoordeelt. Tenslotte wordt voorkomen dat toekomstige wijzigingen in de MaaS-waardige bestekseisen automatisch (negatieve) gevolgen kunnen hebben voor MaaS-dienstverleners.

Om aan de voorwaarden transparant, non-discriminatoire, en concurrerend voor een gelijk speelveld te voldoen, is onder meer bepaald dat de besluitvorming inzake het referentieaanbod navolgbaar is en dat de uitkomst hiervan gepubliceerd wordt. Daarnaast is opgenomen dat het referentieaanbod van NS aparte reselltarieven bevat voor het consumentensegment en het zakelijke segment en binnen elk segment voor spits, dal doordeweeks en weekend. Ik acht dit noodzakelijk met het oog op het realiseren van een gelijk speelveld. Deze segmentering leidt er immers toe dat MaaS-aanbieders per segment de gemiddelde kortingen in het aanbod van NS op de retailmarkt kunnen «matchen». Daarmee wordt invulling gegeven aan de tussenuitspraak van het CBb die voorschrijft dat derden het aanbod van NS moeten kunnen «matchen».

Ik vertrouw erop dat de HRN-conceptconcessiewijziging hiermee voldoet aan de tussenuitspraak van de CBb.

Tenslotte informeer ik u hierbij dat, in het kader van de inbreukprocedure over de gunning van de HRN-concessie 2025–2033, de Europese Commissie recent heeft besloten om deze inbreukprocedure naar het Hof van Justitie van de Europese Unie (EU-Hof) te brengen.²

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
A.A. Aartsen

¹ Artikel 27, eerste lid.

² July infringements package: key decisions